

**QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)**

**ONOR. IMHALLEF
NOEL CUSCHIERI**

Seduta tat-30 ta' Ottubru, 2008

Citazzjoni Numru. 1576/1998/1

**A B C
vs
D C**

Il-Qorti,

Rat l-att tac-citazzjoni li permezz tieghu l-attur ippremetta u talab hekk:

Premess illi l-hajja matrimonjali bejn il-partijiet kontendenti m' ghadhiex aktar possibli minhabba adulterju, eccessi u ngurji gravi da parti tal-konvenuta;

Premess illi l-attur gie debitament awtorizzat li jipprezenta din l-istanza permezz ta' digriet f' dan is-sens moghti mis-Sekond' Awla tal-Qorti Civili;

Tghid ghalhekk il-konvenuta ghaliex m' ghandhiex din il-Qorti:

Kopja Informali ta' Sentenza

1. Tiddikjara u tippronunzja s-separazzjoni personali bejn il-kontendenti ghal ragunijiet imputabbli lill-konvenuta, u ghall-finijiet ta' l-artikolu 48 (c) tal-Kodici Civili (Kap. 16) tistabilixxi d-data meta l-istess konvenuta ghandha tkun ikkunsidrata li minnha kienet hatja tal-firda;

2. Tawtorizza lill-attur illi jghix separat mill-konvenuta martu;

3. Tapplika kontra l-konvenuta, interament jew in parti, id-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 48 tal-Kodici Civili (Kap. 16);

4. Tiddikjara xjolta l-komunjoni ta' l-akkwisti ezistenti bejn il-kontendenti u tordna li l-istess oggetti formanti parti mill-komunjoni ta' l-akkwisti jigu maqsuma f' zewg porzjonijiet komposti kif jigi ordnat u stabbilit minn din il-Qorti in vista ukoll tad-dati ta' l-akkwist tad-diversi oggetti formanti l-istess komunjoni u tad-data stabbilita minn din il-Qorti bhala d-data meta l-konvenuta ghandha tkun ikkunsidrata li minnha kienet hatja tal-firda, liema porzjonijiet jigu assenjati wahda lill-attur u l-ohra lill-konvenuta, billi okkorrendo ghall-finijiet ta' din it-talba jigi nominat perit biex jaghmel il-likwidazzjoni mitluba u jipproponi pjan ta' divizjoni, nutar sabiex jircievi l-att relattiv u kuratur biex jirraprezenta lill-eventwali kontumaci fuq l-istess att;

5. Tikkundanna lill-konvenuta tikkonsenja lill-attur il-beni kollha parafernali tieghu;

6. Tawtorizza lill-attur illi jnizzel fir-Registru Pubbliku s-sentenza eventwalment moghtija minn din il-Qorti;

Bl-ispejjez kontra l-konvenuta li hija ngunta ghas-subizzjoni.

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet li biha l-konvenuta eccepjet:

1. Illi l-ewwel talba tal-attur ghall-pronunzjament tas-separazzjoni personali ma hijix opposta b' dan pero' illi

Kopja Informali ta' Sentenza

kien l-istess attur illi gab it-tifrik irrimedjabbli taz-zwieg tal-kontendenti;

2. Illi t-tieni talba ma hijix opposta b' dana illi ghandha tkun il-konvenuta li tibqa' tirisjedi fid-dar matrimonjali;

3. Illi t-tielet talba hija opposta billi l-konvenuta qatt ma tat lok ghall-applikazzjoni tal-imsemmija artikoli tal-ligi kontra taghha;

4. Illi r-raba' talba, jigifieri t-talba ghall-likwidazzjoni tal-komunjoni tal-akkwisti mhijix opposta b' dan pero' illi jigi kkunsidrat illi kien l-istess attur illi gab it-tifrik irrimedjabbli taz-zwieg tal-kontendenti u ghalhekk ma hemmx lok ghall-applikazzjoni tad-diposizzjoni tal-ligi citata mill-attur u di piu' l-attur iddekada minn porzjoni sostanzjali ta' sehemu mill-gid komuni;

5. Illi l-hames talba m' hijix opposta b' dan pero' illi jigi ppruvat liema huma l-oggetti dotali jew parafernali tal-attur, u b' riserva fis-sens illi l-konvenuta ma hijix fil-pussess ta' kwalunkwe gid tal-attur;

6. Illi s-sitt talba m' hijix qed tigi opposta mill-konvenuta.

Rat il-kontro talba prezentata mill-konvenuta rikonvenzjonanti, u li tinsab a fols.12 u 13 tal-process;

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet li biha l-attur rikonvenzjonat eccepixxa:

1. Illi filwaqt li l-ewwel talba ghad-dikjarazzjoni tas-separazzjoni personali m' hijix opposta, hija pero' mart l-eccipjent li tahti ghall-istess;

2. Illi t-talba sabiex l-eccipjent jigi ordnat ihallas retta alimentarja lil martu hija ghal kollox insostenibbli;

3. Illi hija insostenibbli ukoll it-talba sabiex jigu applikati kontra l-eccipjent id-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 48 tal-Kodici Civili;

4. Illi ghal finijiet tal-likwidazzjoni u d-divizjoni tal-komunjoni ta' l-akkwisti ghandha titqies il-htija ta' mart l-eccipjent ghat-tifrik taz-zwieg u ghalhekk l-applikazzjoni tad-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 48 tal-Kodici Civili;

5. Illi hija mart l-eccipjent li ghandha tigi allontanata mid-dar taz-zwieg.

Rat id-dikjarazzjonijiet guramentati tal-partijiet, il-listi tax-xhieda u l-affidavits prezentati, u n-nota ta' sottomissjonijiet prezentati mill-partijiet;

Rat in-nota a fol.66 tal-process, li permezz tieghu din il-Qorti kienet giet informata li s-seduti kienu waqqfu ghal certu perjodu peress li l-partijiet kienu qedin jippruvaw jaslu ghal separazzjoni konsenswali;

Rat ir-rapport¹ tal-espert tekniku Vincent Ciliberti, minnu debitament mahluf;

Rat ir-rapport² tal-perit legali l-Avukatessa Dottor Ramona Frendo, minnha debitament mahluf;

Rat l-atti kollha tal-kawza;

Semghet ix-xhieda bil-gurament;

Ikkunsidrat;

Separazzjoni Personali

Illi permezz ta' l-azzjoni odjerna u tal-kontrotalba, il-partijiet qedin jitolbu s-separazzjoni personali ghar-ragunijiet kontemplati fl-artikolu 38 u 40 tal-Kap.16 tal-Ligijiet ta' Malta attribwibbli lil xulxin reciprokament; kif ukoll sabiex din il-Qorti tirregola l-effetti konsegwenzjali ghas-separazzjoni.

Kwadru tal-fatti

¹ Vol.1 - Fol.160 et seq.

² Vol.2 - Fol.666 et seq.

Illi mill-provi jirrizulta li l-partijiet izzewwgu fit-30 ta' Awissu 1979 meta allura l-attur kellu 22 sena u l-konvenuta kellha 18-il sena, u wara li kienu ilhom johorgu flimkien circa sena, u wara li l-konvenuta kienet harget tqila mill-attur.

Illi meta zzewwgu l-partijiet ma kienux jafu lil xulxin bizzejjed, bir-rizultat li l-konvivenza matrimonjali bdiet tixxaqqaq rizultat tad-diversi problemi li bdew jirriskontraw il-partijiet. Jidher li s-sitwazzjoni aggravat ruhha meta fis-sena 1991 l-attur ammetta mal-konvenuta li huwa kellu relazzjoni adultera ma terza persuna jidentifikatha b' isimha; izda l-partijiet xorta wahda ppersistew fil-konvivenza matrimonjali, u fittxew ukoll ghajnuna professjonali, pero' minghajr success. Fis-sena 1996 il-konvenuta kellha relazzjoni adulteruza qasira mall-imghallem taghha, kif ukoll relazzjoni adultera ohra ta' ftit jiem ma' persuna minn Ghawdex.

Fil-frattemp il-konvenuta kienet tinfexx fix-xorb, bir-rizultat li kienet iggib ruhha hazin, b' incidenti javveraw ruhhom bejn il-partijiet, li kienu nnecessitaw l-intervent tal-pulizija.

Il-premess kien irrenda mpossibbli l-konvivenza matrimonjali bejn il-partijiet, u wassal ghat-tifrik irrimedjabbli taz-zwieg taghhom.

Konsiderazzjonijiet tal-Qorti

Illi l-Qorti taqbel mal-konkluzjoni raggjunta mill-perit legali, fis-sens li l-htija ghas-separazzjoni personali hija attribwibbli liz-zewg partijiet, u dan fl-istess grad: minn naha tieghu, l-attur jahti ghax kien hu li kellu l-ewwel relazzjoni adultera f' dan iz-zwieg fis-sena 1991; filwaqt li l-htija tal-konvenuta tirisjedi fil-komportament konsegwenzjali abuziv taghha konsistenti f' sevizzi fil-konfront ta' zewgha rizultat ta' l-abbuz mill-alkohol da parti taghha, kif ukoll l-adulterju kommess minnha fis-snin 1995 u 1997.

Ghaldaqstant it-talba ghas-separazzjoni personali hija gustifikata, ghar-ragunijiet kontemplati fl-artikolu 38 da parti ta' l-attur, u fl-artikoli 38 u 40 da parti tal-konvenuta; liema ragunijiet jattiraw id-dekadenza kontemplata fl-

artikolu 48 ta' l-istess kapitlu, u ghall-finijiet tas-sub inciz [1][c] qed tigi stabbilita d-data ta' 1 ta' April 1996

Komunjoni ta' l-Akkwisti

Illi l-assi tal-komunjoni jikkonsistu fis-segwent:

[1] Il-maisonette numru tlettax [13] fi Triq San Vincenz go Birzebbugia, li kienet id-dar matrimonjali tal-partijiet u li giet stmata mill-perit tekniku fis-somma ta' elf disgha u sebghin tlett mija u wiehed u sittin Ewro u hamsa u sebghin ewro centezmu [€179,361.75] ekwivalenti ghal sebgha u sebghin elf liri Maltin [LM77,000]. Dan il-fond kien gie akkwistat b' sub cens perpetwu fil-kors taz-zwieg, u ghalhekk ma hemmx dubju li din id-dar tappartjeni lill-komunjoni ta' l-akkwisti, nonostante dak allegat mill-konvenuta li kien sar xoghol sostanzjali izda "gratuwitu" minn familjari taghha, senjatament nannuha. Inltre, jirrizulta li l-attur ghamel diversi xogholijiet ta' finishing fl-istess fond.

[2] Garage sitwat fi triq San Gwann Birzebbugia, kif jidher fuq il-pjanti annessi mar-relazzjoni tal-perit tekniku, tal-valur ta' erbatax-il elf sitt mija u hamsa u sebghin Ewro u hames ewro centezmi [€14,675.05] ekwivalenti ghal sitt elef u tlett mitt lira Maltin [LM6,300].

[3] Appartamento fil-Mellieha, fi Triq il-Madonna ta' l-Ghar kantuniera ma' Triq il-Mithna l-Gdida, kif jidher fuq il-pjanta annessa mar-relazzjoni tal-perit tekniku, tal-valur ta' erbgha u sebghin elf hames mija u disgha u tletin Ewro u hamsa u disghin ewro centezmu [€74,539.95] ekwivalenti ghal tnejn u tletin elf lira Maltin [LM32,000], li fuqhu hemm dejn ta' 'l fuq minn tlettax-il elf disa' mija u sitta u sebghin Ewro u erbgha u ghoxrin ewro centezmu [€13,976.24] ekwivalenti ghal sitt elef liri Maltin [LM6,000] kif indikat fil-paragrafu [iii] tal-partita D2 fil-pagna 85 tar-relazzjoni tal-perit legali.

Illi in propozitu ghal dawn l-assi, il-Qorti tosserva li, kif konkluz mill-perit legali, il-pagamenti li saru mill-attur tal-loans, u spejjez relatati, fuq dawn il-fondi, mill-1 ta' April 'il quddiem ghandhom jigu rifuzi lilu mir-rikavat tal-prezz tal-bejgh; u dana tenut kont tal-fatt li dawn il-pagamenti saru

mill-“akkwisti” tieghu wara l-imsemmija data. Inoltre, il-hlas ta' dawn il-pagamenti jsarraf fi prezz oghola tal-bejgh tal-proprjeta', liema fattur jibbenefika liz-zewg partijiet.

Ghaldaqstant din il-Qorti tikkondividi l-konkluzjoni raggjunta mill-perit legali f' dan ir-rigward; fis-sens li l-attur ghandu kreditu kontra l-komunjoni ta' l-akkwisti rapprezentati ripagamenti tas-self, u spejjez relatati, maghmula minnu mill-1 ta' April 1996 'il quddiem.

[4] Flus kontanti fl-ammont ta' hamest elef tmien mija u tlieta u ghoxrin Ewro u tlieta u erbghin centezmu [€5,823.43] ekwivalenti ghal elfejnu hames mitt lira Maltin [LM2,500] li fil-prezent jinsabu depozitati mal-konsulenti legali tal-partijiet.

[5] Vettura Skoda Favorit numru CAS 071, stmata arbitrio boni viri fl-ammont ta' sitt mija u tmienja u disghin Ewro u wiehed u tmenin ewro centezmu ekwivalenti ghal tlett mitt lira Maltin [Lm300].

[6] Effetti mobbli li jinsabu fid-dar matrimonjali u l-appartament tal-Mellieha, u li la gew elenkati u lanqas stmati³.

[7] Kontijiet bankarji fuq isem il-partijiet, jew parti, mid-data taz-zwieg sa' l-1 ta' April 2006.

Assenjazzjoni

Il-Qorti tordna li l-assi fuq indikati jigu assenjati kif ser jinghad:

[1] Id-dar matrimonjali - [1] fi Triq San Vincenz go Birzebbugia - tinbiegh bi prezz ta' mhux anqas minn €179,361.75 fis-suq liberu fi zmien sena, u, fin-nuqqas, tinbigh bis-subbasta; u r-rikavat - wara li jitnaqqas minnu u jithallas id-dejn gravanti l-istess fond, u wara li jitnaqqas l-ammont imhallas mill-attur mill-1 ta' April 1996 kif fuq spjegat sabiex jithallas lill-istess attur - jinqasam

³ Il-Qorti skartat l-informazzjoni dwar oggetti u valuri li gew indikati biss fin-nota ta' sottomissjoni ta' l-attur.

ugwalment bejn iz-zewg partijiet. Il-kontijiet pendenti tad-dawl u ilma ghandhom jithallsu mill-konvenuta.

[2] Il-garage sitwat fi triq San Gwann Birzebbugia, ghandu wkoll jinbigh fuq is-suq liberu bil-prezz ta' mhux anqas minn €14,675.05 fi zmien sena, u fin-nuqqas, jinbigh bis-subbasta; u r-rikavat - wara li jitnaqqas minnu u jithallas id-dejn gravanti l-istess fond, u wara li jitnaqqas l-ammont imhallas mill-attur mill-1 ta' April 1996 kif fuq spjegat sabiex jithallas lill-istess attur - jinqasam ugwalment bejn iz-zewg partijiet; u l-kontijiet pendenti tad-dawl u ilma ghandhom jithallsu minn sehem l-attur.

[3] L-appartament fil-Mellieha, fi Triq il-Madonna ta' l-Ghar kantuniera ma' Triq il-Mithna l-Gdida, ghandu wkoll jinbigh fuq is-suq liberu bil-prezz ta' mhux anqas minn €74,539.95 fi zmien sena, u fin-nuqqas, jinbigh bis-subbasta; u r-rikavat - wara li jitnaqqas minnu u jithallas id-dejn gravanti l-istess fond dovut lil missier l-attur, u wara li jitnaqqas l-ammont imhallas mill-attur mill-1 ta' April 1996 kif fuq spjegat sabiex jithallas lill-istess attur - jinqasam ugwalment bejn iz-zewg partijiet; u l-kontijiet pendenti tad-dawl u ilma ghandhom jithallsu minn sehem l-attur

Il-partijiet qedin minn issa jigu ordnati li jivvakaw il-postijiet fuq indikati fi zmien sena li din is-sentenza tghaddi f' gudikat.

[4] Il-flus kontanti u d-depoziti bankarji, fuq indikati, ghandhom jinqassmu wgwalmart bejn il-partijiet.

[5] Il-vettura Skoda ghandha tibqa' fil-pussess ta' l-attur li minn naha tieghu ghandu jghati lill-konvenuta s-somma ta' €349.41 bhala ekwiparazzjoni.

[6] L-effetti mobbli li jinsabu fil-fondi fuq indikati, jekk ma jinqassmux bonarjament, ghandhom jinbighu fi zmien sena bis-subbasta, wara li jigu elenkati u stmati mill-istimatur Vincent Ciliberti li qed jigi nominat espert ghal dan il-ghan, a spejjez taz-zewg partijiet.

Decide

Ghal dawn il-motivi tiddecidi dwar l-azzjoni billi:

[1] tilqa' l-ewwel talba, u tippronunzja s-separazzjoni personali bejn il-kontendenti ghar-ragunijiet imputabbli liz-zewg partijiet; u ghall-finijiet ta' l-artikolu 48[c] tistabbilixxi d-data ta' l-1 ta' April 1996 fil-konfront taz-zewg partijiet;

[2] tilqa' t-tieni talba;

[3] tilqa' t-tielet talba, u tapplika fil-konfront taz-zewg partijiet id-dispost ta' l-artikolu 48 tal-Kap.16, fl-intier tieghu;

[4] tilqa' ir-raba' talba u tiddikjara xjolta l-komunjoni ta' l-akkwisti, u tillikwidaha u tassenjha kif fuq stabbilit fis-sezzjoni ntestata "Komunjoni ta' l-Akkwisti";

[5] tichad il-hames talba, stante li l-attur ma gabx provi f' dan ir-rigward;

[6] tilqa' s-sitt talba;

L-ispejjez jinqassmu wgwalmart bejn il-partijiet

Tiddecidi dwar il-kontro talba billi:

[1] tilqa' l-ewwel talba fis-sens fuq deciz;

[2] tilqa' t-tieni talba;

[3] tichad it-tielet talba, stante li l-konvenuta ddekadiet fit-termini ta' l-artikolu 48 tal-Kap.16 applikat fl-intier tieghu;

[4] tilqa' ir-raba' talba, kif fuq deciz;

[5] tilqa' il-hames talba, kif fuq deciz;

[6] tilqa' is-sitt talba u tordna li l-attur jikkonsenja lill-konvenuta l-beni kollha dotali u parafernali taghha, senjatament id-deheb illi hemm fil-pussess tieghu;

[7] tichad is-sebgha talba;

[8] tilqa' t-tmien talba;

[9] tilqa' d-disa' talba u tawtorizza lill-konvenuta tirriverti lura ghal kunjom xubitha cioe' 'Saliba'.

L-ispejjez kollha ghandhom jinqassmu wgwalmart bejn il-partijiet.

Kopja Informali ta' Sentenza

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----